

Centar za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR)
Center for Ecology and Sustainable Development
CEKOR, Korzo 15/13, 24 000 Subotica, SERBIA
Fax: 381 (0) 24 523 191, www.cekor.org

Nova studija: Velika obmana o radnim mestima u sektoru uglja

Subotica, 15. novembar 2016

Planirane nove termoelektrane na uglj u Jugoistočnoj Evropi praćene su obećanjima o stvaranju novih radnih mesta i o očuvanju postojećih. Međutim, obećanja su u gotovo svim slučajevima nerealna, zaključuje nova studija koju je danas objavila mreža CEE Bankwatch, zajedno sa lokalnom partnerom Centrom za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR).

Prevod Studije je dostupan na sledećem linku: <http://bankwatch.org/sites/default/files/coal-jobs-fraud-SRB.pdf>

Istina je da je i trenutni broj zaposlenih u termoelektranama i rudnicima neodrživ. Nerealna obećanja daju lažnu nadu stanovnicima rudarskih oblasti i na taj način odlažu neophodnu pravednu tranziciju na obnovljivu i održivu energiju. Potrebno je što pre napraviti pravičan i inkluzivan plan za transformaciju privrede lokalnih zajednica koje su se u proteklom periodu oslanjale na proizvodnju uglja, zaključuje se u studiji.

EPS je jedna od retkih firmi u regionu koja je počela da radi na restrukturisanju, i produktivnost je 2013. godine bila 5.029 tona po zaposlenom. To je nešto više od Češke Republike i Poljske, a daleko manje od Grčke i Nemačke (1). Ali, treba imati u vidu da su čak i nemačke termoelektrane i rudnici u finansijskim problemima. Upečatljiv primer za to je prodaja nemačkih rudnika i termoelektrana na lignit u vlasništvu kompanije Vattenfal (*Vattenfall*) gde se očekuje gubitak od oko 2,4-2,9 milijardi evra. Kompaniju ovakav potez očigledno i dalje manje košta od toga da ova postrojenja zadrži u svom posedu.

Srbija se kroz *Ugovor o uspostavljanju Energetske zajednice* obavezala da učestvuje na liberalizovanom regionalnom tržištu električne energije, što znači da više nije moguće samovoljno dodeljivanje subvencija energetske sektoru. Rudnici uglja se smeju subvencionisati samo u slučaju njihovog zatvaranja. To znači da je neophodno smanjenje broja radnika, bez obzira da li se nove termoelektrane grade ili ne.

“EPS je počeo da radi na restrukturisanju ali još uvijek fali plan za smanjenje zavisnosti od uglja i pravednu transformaciju rudarskih područja,” komentariše Zvezdan Kalmar iz CEKOR-a. *“Što se duže izbegava uspostavljanje dobro isplanirane i inkluzive tranzicije za rudarske zajednice, to će taj proces biti bolniji.”*

“Neophodno je sprovesti dve tranzicije, tranziciju prema čistim energetske sistemima i pravednijoj diverzifikaciji izvora energije i privrednu tranziciju rudarskih područja. Naravno da to neće biti lako, ali baš zbog toga je potrebno što prije izraditi realne detaljne planove uz učešće svih onih koji će biti pogođeni takvim promenama,” dodaje Pippa Gallop iz Bankwatch-a.

Kontakti:

Zvezdan Kalmar, CEKOR, vodana@gmail.com, +381655523191

Ioana Ciuta, CEE Bankwatch Network, +40 724 020 281, Twitter: [@unaltuser](https://twitter.com/unaltuser)

Pippa Gallop, CEE Bankwatch Network, pippa.gallop@bankwatch.org, +385 99 755 9787

Dodatne informacije:

(1) Za poređenje:

Rudnik Pljevlja u Crnoj Gori proizvodi 1.797 tona/godišnje po zaposlenom,

Češki rudnici lignita 4.784 tona/godišnje po zaposlenom,

Poljski rudnici lignita 4.800 tona/godišnje po zaposlenom

Drmno i Kolubara u Srbiji 5.029 tona/godišnje po zaposlenom,

Nemački rudnici lignita 11.154 tona/godišnje po zaposlenom, i

Grčki rudnici 14.047 tona/godišnje po zaposlenom